

Tisztelt Tagság!

Elsőként is szeretném megköszönni mindazon személyek bizalmát, akik jelöltek erre a tisztségre, vagy jelölésemet támogatták.

Nem készültem arra, hogy talajvédelemmel foglalkozzam, az egyetemi évek alatt leginkább a növényvédelem érdekelt. Később értettem meg, hogy az integrált szemlélet nem szűkíthető le a növényvédelemre, annak a növénytermesztés és állattenyésztés egészét kell átfognia, és a termelő tevékenység csak úgy működhet hosszútávon, ha az egész rendszert talajtani alapokra helyezzük, vagyis ha a talajvédelem egyfajta rendező elvként áthatja.

Ennek felismerésében egykori munkahelyi vezetőim (Hárskúti Attiláné és Sztahura Erzsébet) voltak segítségemre, talajvédelem iránti elkötelezettségük és munkabíráskuk a mai napig meghatározók számomra. Külön köszönet illeti egykori igazgatóm, Titkos Attila támogatását, aki ösztönözte, és anyagilag is támogatta talajtani tanulmányaimat.

A munkám kezdetektől fogva elsősorban a közigazgatáshoz kötött, ami hasznos volt abból a szempontból, hogy láttam, hogyan alakul az agráriummal kapcsolatos jogszabályi és támogatási környezet. Ugyanakkor a termelési gyakorlatra és a gazdálkodók nehézségeire is kialakult egyfajta rálátásom. Fájdalmas volt megélni, hogy a talajvédelemnek a közigazgatásban nem termőföldvédő szerepet szántak, hogy a munkaidő nagyobb részét a beruházásokkal kapcsolatos ügyintézés tette és teszi ki, miközben a termőföld mennyiségben és minőségben is kifolyik a kezünk közül.

Számomra a változás 2010-ben kezdődött. Ez egy csapadékos év volt, és a megyénk számos pontján alakultak ki elképesztő, korábban nem látott mértékű eróziós kártételek. Az adatgyűjtések és célzott ellenőrzések után megrajzoltuk a vármegye erózió-veszélyeztetettségi térképét (elsősorban a közúti és belterületi elöntésekre figyelemmel), a gazdálkodók részére tájékoztató anyagot állítottunk össze, valamint számos esetben a művelési ág megváltoztatására, sorközi takarónövény telepítésére, vagy a vetésforgó összetételére vonatkozó kötelezettségeket írtunk elő. Ez a munka változó és időjárásfüggő intenzitással a mai napig tart. Az évek során világossá vált számomra, hogy sem a jogszabályi, sem a támogatási környezet nem alkalmas arra, hogy az ilyen károk kialakulását megelőzze, vagy a gazdálkodókat egy fenntarthatóbb irányba mozdítsa. Eleinte még mind gazdálkodói, mind jogalkotói oldalon értetlenségre találtam. Az eltelt időben a gazdálkodók egy része már felismerte, hogy a hagyományos módszerek nem vezetnek eredményre, viszont a döntéshozók részéről a nagy bátorságot igénylő változtatási szándék és cselekvés, mely egy új, talajközpontú agrárstratégia kialakítására irányul, a mai napig elmaradt. A két oldal (gazdálkodói és agrárpolitikai) azonos irányú megoldáskeresése nélkül mezőgazdaságunk kudarcra van ítélve.

Egyéb eszköz hiányában a problémák feltárása és bemutatása érdekében a Facebookon aktivizáltam magam, és a talajvédelmet #garázdabillegető és #TalajvédelmiMesék tárgyú bejegyzésekkel próbáltam társadalmasítani.

Hiszem, hogy a Magyar Talajtani Társaságnak vezető szerepet kell vállalnia a gazdálkodói és agrárpolitikai érdekek egyeztetésében. A tagság tudományos és gyakorlati ismeretanyagának hasznosítása az agrárpolitika, a gazdálkodói gyakorlat és a közvélemény alakítása érdekében is kiemelkedően fontos.

Ennek a célnak a teljesítéséhez szakmai és társadalmi bizalom szükséges, melyet transzparens és hatékony működéssel lehet elérni. Felügyelőbizottsági elnökként ezért a törvényes működés biztosításán túl az alábbiak megvalósítását kezdeményezném az elnökségnél:

1. A Társaságnak várhatóan egyre több alkalommal kell állást foglalni, nyilatkozni, véleményt formálni a politikai döntéshozók, a gazdátársadalom képviselői, vagy a közvélemény irányába. Az egységes kommunikáció, a megfelelő szakmai tartalom, és a munkateher megosztása érdekében a szervezeti struktúrában ki kell alakítani azt a formát és protokollt, mely mentén ez a tevékenység hatékonyan működhet.
2. Az elnökség és a szakosztályok tervezett és elvégzett feladatairól, a bevételekről és kiadásokról, az elnyert támogatásokról és felhasználásukról rendszeres, legalább éves beszámolók szükségesek, melyekhez a tagság hozzáférését biztosítani kell.
3. A Társaságnak a talajvédelmi szakértők működését módszertani útmutatókkal kellene támogatnia, fel kellene vállalnia a szakértők kötelező továbbképzését, valamint hosszabb távon meg kellene teremteni a szakértők etikai és szakmai ellenőrzésének rendszerét, és mindezek jogi hátterét.
4. El kell érni, hogy a panaszkezelési és észrevételi csatornák minden tag számára könnyen elérhetők és anonim módon is használhatók legyenek.

Amennyiben elnyerem megtisztelő bizalmukat, és megválasztanak erre a tisztségre, úgy legjobb tudásom szerint igyekszem támogatni az elnökség munkáját.

Tatabánya, 2026. augusztus 23.

Tisztelettel,

Molnár József
talajvédelmi szakértő NÉBIH 082/2010